

Spis treści

Przedmowa do wydania czwartego	11
Przedmowa	25
Podziękowania	34
Część I. RZECZYWISTOŚĆ MORALNA WOJNY	37
I. Przeciw „realizmowi”	38
Argument realistyczny	40
<i>Dialog melijski</i>	41
Strategia a moralność	52
Relatywizm historyczny	56
<i>Trzy ujęcia bitwy pod Azincourt</i>	57
II. Zbrodnie wojny	63
Logika wojny	64
<i>Argument Carla von Clausewitza</i>	65
Granica zgody	68
Tyrania wojny	74
<i>Generał Sherman i spalenie Atlanty</i>	77
III. Reguły wojny	80
Równość moralna żołnierzy	80
<i>Przypadek generałów Hitlera</i>	84
Dwa rodzaje reguł	90
Konwencje wojenne	93
<i>Przykład kapitulacji</i>	96

Część II. TEORIA AGRESJI	99
IV. Prawo i porządek w społeczności międzynarodowej	100
Agresja	100
Uprawnienia wspólnot politycznych	104
<i>Przypadek Alzacji i Lotaryngii</i>	106
Paradygmat legalistyczny	110
Kategorie niezbywalne	117
<i>Karol Marks i wojna francusko-pruska</i>	118
Argument na rzecz polityki ustępstw	122
<i>Czechosłowacja i zasada monachijska</i>	124
<i>Finlandia</i>	126
V. Antycypacje	132
Wojna prewencyjna a równowaga sił	133
<i>Wojna o sukcesję hiszpańską</i>	137
Uderzenia wyprzedzające	139
<i>Wojna sześciodniowa</i>	142
VI. Interwencje	147
Samostanowienie i samodzielność	148
<i>Argument Johna Stuarta Milla</i>	148
Secesja	153
<i>Rewolucja węgierska</i>	153
Wojna domowa	159
<i>Wojna amerykańska w Wietnamie</i>	162
Interwencja humanitarna	166
<i>Kuba 1898, Bangladesz 1971</i>	168
VII. Cele wojny a waga zwycięstwa	178
Kapitulacja bezwarunkowa	180
<i>Polityka aliantów podczas II wojny światowej</i>	180
Sprawiedliwość porozumień pokojowych	188
<i>Wojna koreańska</i>	188
Część III. KONWENCJE WOJENNE	199
VIII. Środki wojenne a znaczenie dobrej walki	201
Użyteczność i proporcjonalność	203
<i>Argument Henry'ego Sidgwicka</i>	203
Prawa człowieka	209
<i>Gwałt na kobietach włoskich</i>	209

IX. Nietykalność niewalczących a konieczność wojskowa	215
Status jednostek	215
<i>Nadzy żołnierze</i>	215
Natura konieczności (1)	222
<i>Wojna podmorska: sprawa „Laconii”</i>	226
Podwójny skutek	233
<i>Bombardowanie w Korei</i>	237
<i>Bombardowanie okupowanej Francji i rajd na Vemork</i>	240
X. Wojna przeciw cywilom: oblężenia i blokady	244
Przymus i odpowiedzialność	245
<i>Oblężenie Jerozolimy w 72 roku p.n.e.</i>	245
Prawo wyjścia	250
<i>Oblężenie Leningradu</i>	250
Branie na cel a zasada podwójnego skutku	258
<i>Brytyjska blokada Niemiec</i>	260
XI. Wojna partyzancka	265
Opór wobec okupacji wojskowej	265
<i>Atak partyzancki</i>	265
Uprawnienia partyzantów	269
Uprawnienia zwolenników cywilnych	278
<i>Amerykańskie „zasady walki” w Wietnamie</i>	280
XII. Terroryzm	292
Kodeks polityczny	292
<i>Populiści rosyjscy, IRA i banda Sterna</i>	294
<i>Kampania zamachów Wietkongu</i>	297
Przemoc i wyzwolenie	302
<i>Jean Paul Sartre i bitwa o Algier</i>	302
XIII. Działania odwetowe	305
Odstraszenie bez odpłaty	305
<i>Jeńcy FSW w Annecy</i>	306
Problem działań odwetowych w czasie pokoju	317
<i>Atak na Khibye i rajd na Bejrut</i>	308
Część IV. DYLEMATY WOJNY	327
XIV. Zwycięstwo a walka zgodna z regułami	328
„Głupia rycerskość”	328
<i>Przewodniczący Mao i bitwa nad rzeką Hung</i>	328
Skala ruchoma i argument odwołujący się do sytuacji ekstremalnych	334

XV. Agresja a neutralność	340
Prawo do neutralności	341
Natura konieczności (2)	348
<i>Gwałt na Belgii</i>	349
Skala ruchoma	352
<i>Winston Churchill i neutralność Norwegii</i>	352
XVI. Stan najwyższego zagrożenia	363
Natura konieczności (3)	363
Uchylenie reguł wojny	368
<i>Decyzja o bombardowaniu miast niemieckich</i>	368
Granice kalkulacji	379
<i>Hiroszima</i>	379
XVII. Odstraszanie nuklearne	388
Problem gróźb niemoralnych	388
Ograniczona wojna jądrowa	396
<i>Argument Paula Ramsey'a</i>	401
Część V. PROBLEM ODPOWIEDZIALNOŚCI	409
XVIII. Zbrodnia agresji: przywódcy polityczni a obywatele	410
Świat funkcjonariuszy	413
<i>Norymberga: „proces ministerstw”</i>	418
Odpowiedzialność demokratyczna	424
<i>Naród amerykański a wojna wietnamska</i>	426
XIX. Zbrodnie wojenne: żołnierze i ich dowódcy	434
W ferworze walki	437
<i>Dwa podejścia do zabijania jeńców</i>	437
Rozkazy przełożonych	441
<i>Masakra w My Lai</i>	441
Odpowiedzialność dowództwa	450
<i>Generał Bradley i bombardowanie Saint-Lô</i>	452
<i>Przypadek generała Yamashity</i>	454
Natura konieczności (4)	459
<i>Pozbawienie czci Arthura Harrisa</i>	460
Konkluzja	463
Posłowie: niestosowanie przemocy a teoria wojny	465
Indeks nazwisk	473
Indeks rzeczowy	480